

EUROPOS SAJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

**Briuselis, 2023 m. gegužės 31 d.
(OR. en)**

**2023/0051 (COD)
LEX 2242**

**PE-CONS 19/1/23
REV 1**

**POLCOM 67
COEST 259
CODEC 633**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS DĖL LAIKINŲ PREKYBOS
LIBERALIZAVIMO PRIEMONIŲ, PAPILDANČIŲ PREKYBOS LENGVATAS, TAIKOMAS
UKRAINOS PRODUKTAMS PAGAL EUROPOS SAJUNGOS IR EUROPOS ATOMINĖS
ENERGIJOS BENDRIJOS BEI JŲ VALSTYBIŲ NARIŲ IR UKRAINOS ASOCIACIJOS
SUSITARIMĄ**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2023/...**

2023 m. gegužės 31 d.

**dėl laikinų prekybos liberalizavimo priemonių,
papildančių prekybos lengvatas,
taikomas Ukrainos produktams
pagal Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos
bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimą**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros¹,

---

¹ 2023 m. gegužės 9 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2023 m. gegužės 25 d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarime¹ (toliau – Asociacijos susitarimas) nustatytas Sąjungos ir Ukrainos santykių pagrindas. Remiantis Tarybos sprendimu 2014/668/ES², Asociacijos susitarimo IV antraštinė dalis, skirta prekybai ir su prekyba susijusiems klausimams, buvo laikinai taikoma nuo 2016 m. sausio 1 d. ir, visoms valstybėms narėms ją ratifikavus, įsigaliojo 2017 m. rugsėjo 1 d.;
- (2) Asociacijos susitarime išreikštas Asociacijos susitarimo šalių (toliau – Šalys) noras plačiu mastu ir naujoviškai stiprinti ir plėsti santykius, lengvinti ir pasiekti laipsnišką ekonominę integraciją, ir tai daryti laikantis teisių ir įsipareigojimų, susijusių su Šalių naryste Pasaulio prekybos organizacijoje;

---

¹ OL L 161, 2014 5 29, p. 3.

² 2014 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimas 2014/668/ES dėl Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo, kiek tai susiję su jo III antraštine dalimi (išskyrus nuostatas dėl vienodo požiūrio į kitos Šalies teritorijoje teisėtai dirbančius trečiųjų šalių piliečius), IV, V, VI bei VII antraštinėmis dalimis ir susijusiais priedais bei protokolais (OL L 278, 2014 9 20, p. 1).

- (3) Asociacijos susitarimo 25 straipsnyje numatyta laipsniškai sukurti Šalių tarpusavio laisvosios prekybos erdvę, remiantis 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT 1994) XXIV straipsniu. Tuo tikslu Asociacijos susitarimo 29 straipsnyje numatyta laipsniškai naikinti muitus pagal jame pateiktus tvarkaraščius ir taip pat numatyta galimybė šį panaikinimą paspartinti ir išplėsti jo taikymo sritį. Asociacijos susitarimo 48 straipsnyje numatyta, kad prieš Šalims taikant viena kitai antidempingo priemones turi būti atsižvelgta į viešąjį interesą;
- (4) 2022 m. vasario 24 d. Rusijos pradėtas neišprovokuotas ir nemotyvuotas agresijos karas prieš Ukrainą smarkiai sumažino Ukrainos galimybes prekiauti su kitomis pasaulio šalimis, be kita ko, todėl, kad sunaikinti gamybos pajėgumai ir prarasta didelė transporto maršrutų dalis, pavyzdžiui, dėl prieigos prie Juodosios jūros apribojimo ir neapibrėžtumo. Tokiomis išskirtinėmis aplinkybėmis ir siekiant sušvelninti neigiamą ekonominį Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikį, būtina sparčiau plėtoti glaudesnius Sąjungos ir Ukrainos ekonominius santykius, kad Ukrainos valdžios institucijoms ir gyventojams būtų teikiama nuolatinė parama. Todėl būtina ir tikslinga toliau skatinti prekybos srautus ir taikyti lengvatas – prekybos liberalizavimo priemones – visiems produktams, atsižvelgiant į siekį greičiau naikinti Sąjungos ir Ukrainos tarpusavio prekybai taikomus muitus;

- (5) pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 21 straipsnio 3 dalį Sąjunga turi užtikrinti savo išorės veikslių įvairių sričių nuoseklumą. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 207 straipsnio 1 dalį bendra prekybos politika turi būti vykdoma atsižvelgiant į Sąjungos išorės veikslių principus ir tikslus;
- (6) 2023 m. birželio 5 d. nustoja galioti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/870¹;

---

¹ 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/870 dėl laikinų prekybos liberalizavimo priemonių papildant prekybos lengvatas, taikomas Ukrainos produktams pagal Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimą (OL L 152, 2022 6 3, p. 103).

- (7) šiuo reglamentu nustatomos prekybos liberalizavimo priemonės turėtų būti tokios:
- i) sustabdomas įvežimo kainų sistemos taikymas vaisiams ir daržovėms; ii) sustabdomas tarifinių kvotų ir importo muitų taikymas; iii) nukrypstant nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1036¹ 14 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos, taikant šį reglamentą importuojamiems Ukrainos kilmės produktams nustatyti antidempingo muitai neturėtų būti renkami jokių metu, įskaitant pasibaigus šio reglamento galiojimui, ir
  - iv) laikinai sustabdomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/478² taikymas. Taikydama tas priemones Sąjunga faktiškai laikinai teiks deramą ekonominę ir finansinę paramą Ukrainai ir paveiktiems ekonominės veiklos vykdytojams;
- (8) siekiant užkirsti kelią sukčiavimui, šiuo reglamentu nustatomos lengvatinės priemonės turėtų priklausyti nuo to, ar Ukraina laikosi visų atitinkamų naudojimosi lengvatomis pagal Asociacijos susitarimą sąlygų, įskaitant atitinkamų produktų kilmės taisykles ir su jomis susijusias procedūras, taip pat nuo glaudaus Ukrainos administracinio bendradarbiavimo su Sąjunga, kaip numatyta Asociacijos susitarime;

---

¹ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių (OL L 176, 2016 6 30, p. 21).

² 2015 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/478 dėl bendrų importo taisyklių (OL L 83, 2015 3 27, p. 16).

- (9) Ukraina turėtų nenustatyti naujų muitų ar jiems lygiaverčio poveikio mokesčių ir naujų kiekybinių apribojimų arba lygiaverčio poveikio priemonių, turėtų nedidinti galiojančių muitų ar mokesčių arba nenustatyti jokių kitų prekybos su Sąjunga apribojimų, nebent tai aiškiai pateisinama Rusijos agresijos karo aplinkybėmis. Jei Ukraina nesilaiko bet kurios iš tų sąlygų, Komisijai turėtų būti suteikta teisė laikinai sustabdyti visas šiuo reglamentu nustatomas lengvatines priemones arba jų dalį;
- (10) Asociacijos susitarimo 2 straipsnyje nustatyta, kad, be kita ko, pagarba demokratijos principams, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, skatinimas laikytis suvereniteto ir teritorinio vientisumo, sienų neliečiamumo ir nepriklausomybės principų, taip pat veiksmai, nukreipti prieš masinio naikinimo ginklus, susijusias medžiagas ir jų siuntimo į taikinį priemones, yra esminiai Asociacijos susitarimo elementai. Be to, Asociacijos susitarimo 3 straipsnyje nurodoma, kad teisinės valstybės ir gero valdymo principų laikymasis, kova su korupcija, kova su įvairaus pavidalo tarpvalstybiniu organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu, darnaus vystymosi ir veiksmingo daugiašališkumo skatinimas yra svarbiausia stiprinant Šalių tarpusavio santykius. Tikslinga numatyti galimybę laikinai sustabdyti šiame reglamente nustatytų lengvatinių priemonių taikymą, jei Ukraina nesilaikytų bendrų Asociacijos susitarimo principų, kaip yra pagal kitus panašius Sąjungos sudarytus asociacijos susitarimus;

- (11) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai laikinai sustabdyti 1 straipsnio 1 dalyje numatytą lengvatinių priemonių taikymą, jei nebesilaikoma teisės naudotis tomis lengvatinėmis priemonėmis sąlygų, ir nustatyti apsaugos priemonės tais atvejais, kai importas pagal šį reglamentą daro neigiamą poveikį panašių ar tiesiogiai konkuruojančių produktų Sąjungos rinkoms. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹;
- (12) atsižvelgiant į Komisijos vertinimą, atliekamą vykdant reguliarią šio reglamento poveikio stebėseną ir pradėtą gavus tinkamai pagrįstą valstybės narės prašymą arba Komisijos iniciatyva būtina numatyti galimybę vėl taikyti muitus, įprastai taikomus pagal Asociacijos susitarimą, bet kuriems į šio reglamento taikymo sritį patenkantiems importuojamiems produktams, kurie daro neigiamą poveikį panašių ar tiesiogiai konkuruojančių produktų Sąjungos rinkai;

---

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (13) išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės, kuri yra Asociacijos susitarimo sudėtinė dalis, įgyvendinimo metinė ataskaita, rengiama Komisijos, turėtų apimti išsamų šiuo reglamentu nustatomų prekybos liberalizavimo priemonių įgyvendinimo vertinimą;
- (14) atsižvelgiant į ekonominės padėties Ukrainoje skubą ir į tai, kad 2023 m. birželio 5 d. nustoja galioti Reglamentas (ES) 2022/870, šis reglamentas turėtų įsigalioti 2023 m. birželio 6 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I straipsnis
Prekybos liberalizavimo priemonės

1. Nustatomos šios lengvatinės priemonės:
  - a) įvežimo kainų sistemos taikymas sustabdomas tiems produktams, kuriems ji taikoma pagal Asociacijos susitarimo I-A priedą. Tų produktų importui netaikomi jokie muitai;
  - b) sustabdomas visų pagal Asociacijos susitarimo I-A priedą nustatytų tarifinių kvotų taikymas ir produktus, kuriems tos kvotos taikomos, leidžiama importuoti į Sąjungą iš Ukrainos netaikant jokių muitų.
2. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2016/1036 14 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos, taikant šį reglamentą importuojamiems Ukrainos kilmės produktams nustatyti antidempingo muitai nerenkami jokių metu, įskaitant pasibaigus šio reglamento galiojimui.
3. Reglamento (ES) 2015/478 taikymas importuojamiems Ukrainos kilmės produktams laikinai sustabdomas.

2 straipsnis

Sąlygos, kuriomis suteikiama teisė į lengvatinių priemonių taikymą

1 straipsnio 1 dalyje numatytų lengvatinių priemonių taikymui nustatomos šios sąlygos:

- a) laikomasi produktų kilmės taisyklių ir su jomis susijusių procedūrų, numatytų Asociacijos susitarime;
- b) Ukraina nenustato naujų muitų arba jiems lygiavėčio poveikio mokesčių ir naujų kiekybinių apribojimų arba lygiavėčio poveikio priemonių, taikomų Sąjungos kilmės importui, arba nepadidina galiojančių muitų arba mokesčių, arba nenustato jokių kitų apribojimų prekybai su Sąjunga, įskaitant diskriminacines vidaus administracines priemones, nebent tai aiškiai pateisinama karo aplinkybėmis, ir
- c) Ukraina gerbia demokratijos principus, žmogaus teises ir pagrindinės laisves bei teisinės valstybės principą, taip pat nuolat deda ilgalaikes pastangas kovoti su korupcija ir neteisėta veikla, kaip numatyta Asociacijos susitarimo 2, 3 ir 22 straipsniuose.

3 straipsnis
Laikinas sustabdymas

1. Jei Komisija nustato, kad yra užtektinai įrodymų, jog Ukraina nesilaiko 2 straipsnyje nustatytų sąlygų, ji gali, priimdama įgyvendinimo aktą, visiškai ar iš dalies sustabdyti 1 straipsnio 1 dalyje numatytų lengvatinių priemonių taikymą. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 5 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
2. Jei valstybė narė paprašo Komisijos sustabdyti bet kurios lengvatinės priemonės taikymą, remdamasi tuo, kad Ukraina nesilaiko 2 straipsnio b punkte nustatytų sąlygų, Komisija per keturis mėnesius nuo tokio prašymo pateikia pagrįstą nuomonę dėl pareiškimo, kad Ukraina nesilaiko sąlygų, pagrįstumo. Jeigu Komisija padaro išvadą, kad pareiškimas yra pagrįstas, ji inicijuoja šio straipsnio 1 dalyje nurodytą procedūrą.

4 straipsnis

Pagreitintos apsaugos priemonės

1. Jei Ukrainos kilmės produktas importuojamas tokiomis sąlygomis, kurios daro neigiamą poveikį panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų Sąjungos rinkai, Komisija įgyvendinimo aktu bet kuriuo metu to produkto importui gali vėl nustatyti muitus, kurie įprastai taikomi pagal Asociacijos susitarimą. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 5 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Muitai, kurie įprastai taikomi pagal Asociacijos susitarimą, gali būti vėl nustatyti tokiam laikotarpiui, kuris būtinas neigiamam poveikiui panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų Sąjungos rinkai pašalinti.

2. Komisija vykdo reguliarią šio reglamento poveikio stebėseną atsižvelgdama į informaciją apie produktą, kuriems taikomos prekybos liberalizavimo priemonės pagal 1 straipsnio 1 dalies b punktą, eksportą, importą, kainas Sąjungos rinkoje ir gamybą Sąjungoje.

Komisija, pradėdant nuo šio reglamento įsigaliojimo, kas du mėnesius informuoja valstybes nares apie reguliarios stebėsenos rezultatus.

3. Komisija atlieka panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų Sąjungos rinkos padėties vertinimą siekiant vėl nustatyti muitus. Tas vertinimas turi būti pradėtas:
- a) gavus tinkamai pagrįstą valstybės narės prašymą, kuriame pateikiama pakankamai *prima facie* įrodymų, kuriuos ta valstybė narė pagrįstai turi pagal 5 dalį, apie 1 dalyje nurodytą neigiamą poveikį rinkai darantį importą, arba
  - b) savo iniciatyva, kai Komisijai tampa akivaizdu, kad esama pakankamai *prima facie* įrodymų apie 1 dalyje nurodytą neigiamą poveikį rinkai darantį importą.

Pirmoje pastraipoje nurodytas vertinimas turi būti baigtas per tris mėnesius nuo jo pradžios.

4. Atlikdama vertinimą pagal 3 dalį, Komisija atsižvelgia į visus susijusius rinkos pokyčius, įskaitant atitinkamo importo poveikį panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų Sąjungos rinkos padėčiai. To vertinimo metu atsižvelgiama į šiuos veiksnius:
- a) atitinkamo produkto importo iš Ukrainos didėjimo tempą ir apimtį absoliučiaja bei santykyne vertėmis;

- b) atitinkamo importo poveikį ES gamybai ir kainoms, kartu atsižvelgiant į importo iš kitų šaltinių raidą.

Šis sąrašas nėra baigtinis ir galima atsižvelgti ir į kitus svarbius veiksnius.

- 5. Jei atlikusi trečioje dalyje nurodytą vertinimą Komisija mano, kad panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų Sąjungos rinkai buvo daromas neigiamas poveikis, ir ji ketina vėl nustatyti muitus, ji *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia pranešimą apie muitų, kurie įprastai taikomi pagal Asociacijos susitarimą dėl to produkto importo, taikymo atnaujinimą. Pranešime pateikiama pagreitinto vertinimo pagrindinių rezultatų suvestinė ir nurodomas laikotarpis, per kurį suinteresuotosios šalys gali pateikti savo nuomonę raštu. Toks laikotarpis negali būti ilgesnis nei 10 dienų nuo pranešimo paskelbimo dienos.
- 6. Jei dėl išskirtinių aplinkybių reikia imtis neatidėliotinų veiksmų, Komisija, netaikydama 4 dalyje nustatytos procedūros ir informavusi pagal Reglamento (ES) 2015/478 3 straipsnio 1 dalį įsteigtą Apsaugos priemonių komitetą, gali imtis bet kokių būtinų prevencinių priemonių.

5 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Muitinės kodekso komitetas, įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013¹ 285 straipsnio 1 dalį, kiek tai susiję su šio reglamento 3 straipsnio 1 dalimi. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Komisijai padeda Apsaugos priemonių komitetas, įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/478 3 straipsnio 1 dalį, kiek tai susiję su šio reglamento 4 straipsnio 1 dalimi. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

---

¹ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

6 straipsnis

Prekybos liberalizavimo priemonių įgyvendinimo vertinimas

Komisijos rengiama išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės įgyvendinimo metinė ataskaita apima išsamų šiame reglamente numatytų prekybos liberalizavimo priemonių įgyvendinimo vertinimą ir, prireikus, tų priemonių socialinio poveikio Ukrainoje ir Sąjungoje vertinimą. Informacija apie produktų importą pagal 1 straipsnio 1 dalies b punktą skelbiama Komisijos interneto svetainėje ir kas mėnesį atnaujinama.

7 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja 2023 m. birželio 6 d.

Šis reglamentas taikomas iki 2024 m. birželio 5 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė